

برآوردگر جدیدی از نوع لیو اصلاح شده

مریم برزوئی بیدگلی، محمد آرشی

گروه آمار، دانشگاه صنعتی شاهرود

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۱۱/۰۹ تاریخ آخرین بازننگری: ۱۳۹۷/۰۴/۲۹

چکیده: یکی از روش‌های رفع مشکل همخطی در مدل‌های خطی، استفاده از برآوردگر لیو است. در این مقاله، برآوردگر جدیدی را با تعمیم برآوردگر لیو اصلاح شده لی و یانگ (۲۰۱۲) ارائه شده است. این برآوردگر بر اساس یک اطلاع پیشین از بردار پارامترها در مدل رگرسیون خطی و برآوردگر تعمیم‌یافته آکدنیز و کاجیرانلار (۱۹۹۵) به دست می‌آید. با استفاده از معیار ماتریس میانگین توان دوم خطا، شرایط برتری این برآوردگر بر برآوردگر لیو تعمیم‌یافته به دست آورده می‌شود. به منظور مقایسه رفتار این برآوردگر با برآوردگرهای موجود، یک مثال عددی و یک مطالعه شبیه‌سازی انجام شده است. **واژه‌های کلیدی:** اطلاع پیشین، برآوردگر تعمیم‌یافته لیو اصلاح شده، برآوردگر لیو اصلاح شده، برآوردگر لیو تعمیم‌یافته، همخطی.

۱ مقدمه

مدل رگرسیون خطی چندگانه

$$y = \mathbf{X}\beta + \epsilon, \quad (1)$$

را در نظر بگیرید، که در آن $\mathbf{y} = (y_1, \dots, y_n)^T$ یک بردار $n \times 1$ از پاسخ‌ها، $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)^T$ یک ماتریس $n \times p$ غیرتصادفی و معلوم از n بردار p -بعدی با رتبه کامل p ، $\beta = (\beta_1, \dots, \beta_p)^T$

آدرس الکترونیکی نویسنده مسئول مقاله: مریم برزوئی بیدگلی، borzoei67@gmail.com

کد موضوع بندی ریاضی (۲۰۱۰): 62J07

بردار ضرایب رگرسیونی مجهول (پارامترهای مدل) و $\epsilon = (\epsilon_1, \dots, \epsilon_n)^T$ بردار خطای تصادفی هستند. وقوع همخطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین در تحلیل رگرسیون خطی ممکن است باعث ناپایداری شدید در برآوردهای کمترین توان‌های دوم پارامترهای رگرسیونی شود، به این معنی که بزرگی و علامت بردار پارامترها در نمونه‌های مختلف به‌طور قابل ملاحظه‌ای بی‌ثبات خواهد بود که در نتیجه آن، برآورد کمترین توان‌های دوم به‌دست آمده، قابل اعتماد نیست. فرض کنید در ماتریس طرح مدل (۱) مشکل همخطی وجود دارد. یکی از راه‌های رفع مشکل همخطی استفاده از برآوردگر ریبج است. اما این برآوردگر نسبت به پارامتر ریبج (کنترل) غیرخطی بوده و تعیین دقیق این پارامتر با اشکالاتی مواجه است (مونتگمری و همکاران ۱۹۹۲). از این رو لیو (۱۹۹۳) ایده برآوردگر خطی را مطرح کرد که بتواند بر مشکل همخطی غلبه کرده و در عین حال نسبت به پارامتر متناظر خطی باشد (چان، ۱۹۹۱).

چون ماتریس $\mathbf{X}$ پرتبه است، با استفاده از تجزیه طیفی، رابطه $\mathbf{X}^T \mathbf{X} = \mathbf{T} \mathbf{\Lambda} \mathbf{T}^T$ به‌دست می‌آید، که در آن $\mathbf{\Lambda} = \text{diag}(\lambda_1, \dots, \lambda_p)$ ، ماتریس مقادیر ویژه $\mathbf{X}^T \mathbf{X}$ است، به طوری که $\lambda_1 \geq \dots \geq \lambda_p > 0$ و ماتریس متعامد $\mathbf{T}$ شامل بردارهای ویژه متناظر با این مقادیر ویژه است. با فرض $\mathbf{Z} = \mathbf{X} \mathbf{T}$ و $\gamma = \mathbf{T}^T \beta$ ، صورت کانونی مدل خطی (۱) عبارتست از

$$y = (\mathbf{Z} \mathbf{T}^T)(\mathbf{T} \gamma) + \epsilon = \mathbf{Z} \gamma + \epsilon. \quad (2)$$

در این صورت، برآوردگر کمترین توان‌های دوم معمولی به صورت

$$\hat{\gamma}_{OLSE} = (\mathbf{Z}^T \mathbf{Z})^{-1} \mathbf{Z}^T y = \mathbf{\Lambda}^{-1} \mathbf{Z}^T y. \quad (3)$$

به‌دست می‌آید. برای رفع مشکل همخطی ناقص^۱ لیو (۱۹۹۳) برآوردگر استاین (۱۹۵۶) را با برآوردگر رگرسیون معمولی ریبج ترکیب نمود و برآوردگری به صورت

$$\hat{\gamma}(d) = (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{Z}^T y + d \hat{\gamma}_{OLSE}), \quad (4)$$

پیشنهاد کرد که پس از آن به دلیل استفاده مکرر از آن به برآوردگر نوع لیو^۲ (LE)، معروف شد، که در آن $0 < d < 1$ پارامتر اریبی (کنترل) نام دارد. این برآوردگر یک ترکیب خطی از برآوردگر کمترین توان‌های

¹Incomplete Colinearity

²Liu-type estimator

دوم است، به عبارت دقیق‌تر داریم

$$\hat{\gamma}(d) = (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} \mathbf{Z}^T y + d(\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} \hat{\gamma}_{OLSE}.$$

در این حالت می‌توان نوشت

$$\begin{aligned} \hat{\gamma}(d) &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{Z}^T y + d\hat{\gamma}_{OLSE}) \\ &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{\Lambda} + d\mathbf{I}) \hat{\gamma}_{OLSE} \\ &= \mathbf{F}_d \hat{\gamma}_{OLSE}, \end{aligned} \quad (۵)$$

که در آن $\mathbf{F}_d = (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{\Lambda} + d\mathbf{I})$. آکدینز و کاجیرانلار (۱۹۹۵) برآوردگر لیو (۱۹۹۳) را با جایگذاری پارامتر اریبی d به یک ماتریس اریبی مانند $\mathbf{D} > 0$ تعمیم دادند و آن را برآوردگر لیو تعمیم‌یافته (GLE)، نامیدند. برآوردگر لیو تعمیم‌یافته دارای نمایش

$$\hat{\gamma}(\mathbf{D}) = (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{Z}^T y + \mathbf{D} \hat{\gamma}_{OLSE}), \quad (۶)$$

است، که در آن $\mathbf{D} = \text{diag}(d_1, \dots, d_p)$ به طوری که به ازای $i = 1, 2, \dots, p$ ، $0 < d_i < 1$. مشابه با رابطه (۶) می‌توان نشان داد برآوردگر لیو تعمیم‌یافته نیز یک ترکیب خطی از برآوردگر کمترین توان‌های دوم است. برای این منظور داریم

$$\begin{aligned} \hat{\gamma}(\mathbf{D}) &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{Z}^T y + \mathbf{D} \hat{\gamma}_{OLSE}) \\ &= [\mathbf{I} - (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{I} - \mathbf{D})] \hat{\gamma}_{OLSE} \\ &= \mathbf{F}_D \hat{\gamma}_{OLSE}, \end{aligned} \quad (۷)$$

که در آن

$$\begin{aligned} \mathbf{F}_D &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1}(\mathbf{\Lambda} + \mathbf{D}) \\ &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1}\mathbf{\Lambda} + (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1}\mathbf{D} \\ &= \mathbf{I} - (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1}(\mathbf{I} - \mathbf{D}). \end{aligned}$$

۲ برآوردگر جدید پیشنهادی

حال، فرض کنید اطلاعاتی پیشین در خصوص بردار پارامتر β به صورت $\beta = b$ در اختیار است. از طرفی ماتریس طرح $\mathbf{X}$ دارای مشکل همخطی است. بنابراین در این حالت، می‌توان از برآوردگر لیو استفاده کرد و اطلاع پیشین را به منظور اصلاح آن به کار برد. به همین منظور، در این بخش، روشی که آکدنیز و کاجیرانلار (۱۹۹۵) پیشنهاد دادند، برای توسعه برآوردگر لیو اصلاح شده که برآوردگر آریبی از نوع برآوردگر لیو است و از اطلاع پیشین بهره می‌گیرد، به کار برده می‌شود. لی و یانگ (۲۰۱۲)، برآوردگر لیو اصلاح شده (MLE)، بر اساس اطلاع پیشین $\beta = b$ و برآوردگر نوع لیو را به صورت

$$\begin{aligned} \hat{\gamma}_{MLE}(d, b) &= (\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1}(\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + d\mathbf{I})\hat{\gamma}_{OLSE} + (1 - d)(\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1}b \\ &= (\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1} [(\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + d\mathbf{I})\hat{\gamma}_{OLSE} + (1 - d)b] \\ &= \mathbf{F}_d\hat{\gamma}_{OLSE} + (\mathbf{I} - \mathbf{F}_d)b, \end{aligned} \tag{۸}$$

ارائه کردند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود به ازای مقادیر مختلف d و b تساوی‌های

$$\begin{aligned} \hat{\gamma}_{MLE}(1, b) &= \hat{\gamma}_{OLSE}, \\ \hat{\gamma}_{MLE}(0, b) &= (\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1}(\mathbf{Z}^T\mathbf{Z} + b), \\ \hat{\gamma}_{MLE}(d, 0) &= \hat{\gamma}(d), \end{aligned} \tag{۹}$$

برقرارند. در حقیقت، برآوردگر لیو اصلاح شده که ترکیب محدبی از برآوردگر کمترین توان‌های دوم و اطلاع پیشین است، می‌تواند به عنوان تعمیم برآوردگرهای کمترین توان‌های دوم و لیو در نظر گرفته شود.

در این قسمت، مشابه آکدنیز و کاجیرانلار (۱۹۹۵)، برآوردگر تعمیم یافته لیو شده (GMLE) به عنوان تعمیمی بر برآورد ماکسیم درستنمایی و بر اساس اطلاع پیشین سوئیندل (۱۹۷۶) به صورت

$$\begin{aligned}\hat{\gamma}_{GMLE}(\mathbf{D}, b) &= (\mathbf{Z}^T \mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{Z}^T \mathbf{Z} + \mathbf{D}) \hat{\gamma}_{OLSE} + (\mathbf{I} - \mathbf{D}) (\mathbf{Z}^T \mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1} b \\ &= (\mathbf{Z}^T \mathbf{Z} + \mathbf{I})^{-1} [(\mathbf{Z}^T \mathbf{Z} + \mathbf{D}) \hat{\gamma}_{OLSE} + (\mathbf{I} - \mathbf{D}) b] \\ &= \mathbf{A}_D \hat{\gamma}_{OLSE} + (\mathbf{I} - \mathbf{A}_D) b,\end{aligned}\quad (10)$$

معرفی می‌شود، که در آن b برداری غیر تصادفی است به عنوان مقداری برای β نشان دهنده اطلاعی پیشین در خصوص این پارامتر است و

$$\mathbf{A}_D = (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{D}) = \mathbf{I} - (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{I} - \mathbf{D}).$$

و $\mathbf{D} = \text{diag}(d_1, \dots, d_p)$ یک ماتریس قطری معین مثبت $p \times p$ با $d_i < 1, i = 1, \dots, p$ است. توجه شود که هرگاه $d_1 = \dots = d_p = d, 0 < d < 1$ ، برآوردگر تعمیم یافته لیو اصلاح شده به برآوردگر لیو اصلاح شده ساده می‌شود.

۱.۲ مقایسه برآوردگرهای GMLE و GLE

در این بخش، شرایط برتری برآوردگر جدید پیشنهادی بر برآوردگر آکدنیز و کاجیرانلار (۱۹۹۵)، در قالب یک قضیه، از نقطه نظر کمترین MSEM به دست می‌آورده می‌شود.

قضیه ۱: تحت مدل خطی (۲) و بر اساس معیار MSEM، برآوردگر تعمیم یافته لیو اصلاح شده نسبت به برآوردگر لیو تعمیم یافته برتری دارد اگر و تنها اگر ماتریس $b(2\gamma - b)^T$ به ازای هر $b \in \mathcal{R}^p$ معین مثبت باشد.

برهان: از آنجا که اریبی و ماتریس واریانس-کوواریانس برآوردگر لیو تعمیم یافته به ترتیب

$$\begin{aligned}\text{bias}(\hat{\gamma}(\mathbf{D})) &= (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{I})^{-1} (\mathbf{\Lambda} + \mathbf{D}) \gamma - \gamma = (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) \gamma, \\ \text{Cov}(\hat{\gamma}(\mathbf{D})) &= \text{Cov}(\mathbf{A}_D \hat{\gamma}_{OLSE}) = \sigma^2 \mathbf{A}_D \mathbf{\Lambda}^{-1} \mathbf{A}_D^T,\end{aligned}$$

هستند، عبارت MSEM برآوردگر لیبو تعمیم یافته به صورت

$$\text{MSEM}(\hat{\gamma}(\mathbf{D})) = \sigma^2 \mathbf{A}_D \boldsymbol{\Lambda}^{-1} \mathbf{A}_D^T + (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) \gamma \gamma^T (\mathbf{A}_D - \mathbf{I})^T. \quad (11)$$

حاصل می شود. با استفاده از (۱۱) اختلاف MSEM دو برآوردگر برابر است با:

$$\begin{aligned} \Delta_1 &= \text{MSEM}(\hat{\gamma}(\mathbf{D})) - \text{MSEM}(\hat{\gamma}_{GMLE}(\mathbf{D}, b)) \\ &= (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) \gamma \gamma^T (\mathbf{A}_D - \mathbf{I})^T - (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) (\gamma - b) (\gamma - b)^T (\mathbf{A}_D - \mathbf{I})^T \\ &= (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) [\gamma \gamma^T - (\gamma - b) (\gamma - b)^T] (\mathbf{A}_D - \mathbf{I})^T \\ &= (\mathbf{A}_D - \mathbf{I}) [b(2\gamma - b)^T] (\mathbf{A}_D - \mathbf{I})^T. \end{aligned} \quad (12)$$

چون ماتریس $\mathbf{A}_D - \mathbf{I}$ یک ماتریس قطری با عناصر مثبت است، بنابراین معین مثبت بوده و در نتیجه اختلاف Δ_1 معین نامنفی است اگر و تنها اگر $b(2\gamma - b)^T$ معین نامنفی باشد و اثبات کامل است.

۳ مثال عددی

در این بخش در قالب یک مثال عددی کارایی برآوردگرهای ارائه شده با یکدیگر مقایسه می شود. داده های مورد استفاده مربوط به سیمان پورتلند است که شامل ۱۳ مشاهده و ۵ متغیر است. (وود و همکاران، ۱۹۳۲). متغیرهای X_1, X_2, X_3 و X_4 به ترتیب درصد های آلومینت تری کلسیم، سیلیکات تری کلسیم، آلومینو فرایت کلسیم و سیلیکات دی کلسیم در نمونه را نشان می دهند. متغیر پاسخ y ، میزان گرمای حاصل از این واکنش برحسب کالری بر گرم است و در این صورت رابطه خطی عبارتست از

$$y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_4 X_4 + \epsilon,$$

با توجه به مشاهدات X ، مقدار آماره کاپا به عنوان معیاری برای تشخیص همخطی، برابر

$$\kappa = \sqrt{\frac{\lambda_4}{\lambda_1}} = 60.56/344,$$

جدول ۱: کارایی نسبی برآوردگرهای ارائه شده در مقایسه با برآوردگر کمترین توان‌های دوم

ماتریس اریبی										برآوردگر
D _{۱۰}	D _۹	D _۸	D _۷	D _۶	D _۵	D _۴	D _۳	D _۲	D _۱	
۲۵۹/۲	۱۰۷/۱	۷۵۵/۱	۸۲۴/۱	۹۶۸/۱	۲۰۱/۲	۱۵۱/۲	۴۶۸/۱	۲۱۹/۲	۲۴۴/۲	GLE
۵۴۹/۴	۱۰۹/۱	۹۸۷/۱	۱۲۷/۲	۴۸۵/۲	۹۹۹/۲	۱۷۷/۹	۵۳۴/۱	۱۶۵/۷	۳۱۲/۶	GMLE

است، که دلالت بر همخطی شدید دارد. کارایی نسبی برآوردگرهای ارائه شده و مقایسه با برآوردگر کمترین توان‌های دوم با استفاده از رابطه

$$RE(r^*) = \frac{\text{tr}(\text{MSEM}(\hat{\gamma}_{OLSE}))}{\text{tr}(\text{MSEM}(r^*))},$$

محاسبه شده است، که در آن r^* یکی از GLE یا GMLE است. بر اساس روش سوئیندل (۱۹۷۶) به ازای اطلاع پیشین $b = ۰/۹۵\hat{\beta}_{OLSE}$ که در آن $\hat{\beta}_{OLSE} = \mathbf{T}\hat{\gamma}_{OLSE}$ ، مقادیر RE در جدول ۱ آمده است. از آن‌جا که مقادیر بهینه $d_i, i = ۱, \dots, ۴$ تعیین نشده‌اند، مؤلفه‌های d_i به منظور تعیین $\mathbf{D}$ ، در این مثال به صورت تصادفی از توزیع $U(۰, ۱)$ تولید شده است. در جدول ۱ به تعداد ۱۰ ماتریس $\mathbf{D}$ که به طور تصادفی تولید شده‌اند برای ارزیابی رفتار برآوردگرها آمده است. در تمام حالت‌ها با توجه به مقادیر کارایی نسبی، برآوردگرهای $\hat{\gamma}_{GLE}$ و $\hat{\gamma}_{GMLE}$ بر $\hat{\gamma}_{OLSE}$ برتری دارند. از طرفی در اکثر موارد، با توجه به تصادفی بودن $\mathbf{D}$ ، برآوردگر جدید پیشنهادی $\hat{\gamma}_{GMLE}$ کارایی بیشتری نسبت به بقیه برآوردگرها دارد.

۴ مطالعه شبیه‌سازی

در این بخش برای مقایسه رفتار برآوردگرهای ارائه شده، روش شبیه‌سازی مونت کارلو به‌کار گرفته شده است. برای داشتن داده‌هایی با میزان همخطی مختلف، لیو (۲۰۰۳) پیشنهاد کرد که داده‌ها به صورت

$$x_{ij} = (1 - \gamma^2)^{1/2} \omega_{ij} + \gamma \omega_{ip}, \quad i = 1, \dots, n, \quad j = 1, \dots, p - 1$$

تولید شوند، که در آن ω_{ij} اعداد شبه تصادفی مستقل از توزیع نرمال استاندارد و γ^2 همبستگی بین دو متغیر پیش‌بین است. این متغیرها استاندارد شده‌اند، به طوری که $\mathbf{X}^T \mathbf{y}$ و $\mathbf{X}^T \mathbf{X}$ همبسته هستند. حال

با استفاده از رابطه

$$y_i = \beta_1 x_{i1} + \beta_2 x_{i2} + \beta_3 x_{i3} + e_i, \quad i = 1, \dots, 100$$

۱۰۰ مشاهده برای متغیر پاسخ تولید می‌شود، که در آن اعداد تصافی مستقل از توزیع نرمال با میانگین صفر و واریانس σ^2 بوده و $\beta = (1, 1, 1)^T$. این آزمایش با مقادیر مختلف $\gamma \in (0.7, 0.8, 0.9)$ و $\sigma \in (0.1, 0.1, 1)$ برای ۱۰۰۰ بار تکرار شده است. مقادیر میانگین توان دوم خطا را برای برآوردگر کمترین توان‌های دوم، برآوردگر لیو تعمیم‌یافته، برآوردگر تعمیم‌یافته لیو اصلاح شده با استفاده از رابطه

$$MSE(\tilde{\beta}) = \frac{1}{100} \sum_{j=1}^3 \sum_{i=1}^{100} (\tilde{\beta}_{ij} - \beta_i)^2,$$

محاسبه می‌شود، که در آن $\tilde{\beta}$ نشان‌دهنده یکی از سه برآوردگر، $\tilde{\beta}_{ij}$ برآورد i -امین پارامتر در j -امین تکرار و β_i مقدار پارامتر است. لازم به ذکر است در این حالت اطلاع پیشین به صورت $b = 10^{-3}\beta$ اختیار شده است. همانند بخش ۳، ماتریس D به تعداد ۱۰ بار به طور تصادفی تولید شده و مقادیر RE در جدول ۲ ارائه شده است. با توجه به خروجی جدول ۲ نتایج بخش ۳ به طور قوی تأیید می‌شوند.

جدول ۲: کارایی نسبی برآوردهای ارائه شده در مقایسه با برآوردگر کمترین توان‌های دوم

$\sigma = 1$			$\sigma = 0.1$			$\sigma = 0.1$			برآوردگر	γ
D_3	D_2	D_1	D_3	D_2	D_1	D_3	D_2	D_1		
0.09/1	0.07/1	0.02/1	0.31/1	0.25/1	0.70/1	0.80/1	0.72/1	0.83/1	$\hat{\gamma}_{GLE}$	0/7
0.10/1	0.07/1	0.24/1	0.33/1	0.26/1	0.70/1	0.80/1	0.73/1	0.83/1	$\hat{\gamma}_{MGLE}$	
1.56/1	1.69/1	0.89/1	0.80/1	0.00/1	0.93/1	1.87/1	0.32/1	1.03/1	$\hat{\gamma}_{GLE}$	0/9
1.57/1	1.71/1	0.90/1	0.91/1	0.04/1	0.95/1	1.90/1	0.33/1	1.03/1	$\hat{\gamma}_{MGLE}$	
4.12/1	6.00/1	7.14/1	4.30/2	0.00/2	6.20/1	9.43/0	0.03/1	7.43/1	$\hat{\gamma}_{GLE}$	0/99
4.15/1	6.12/1	7.14/1	4.33/2	0.03/2	6.21/1	0.01/1	0.03/1	7.44/1	$\hat{\gamma}_{MGLE}$	

بحث و نتیجه‌گیری

در این مقاله برآوردگر تعمیم‌یافته لیو اصلاح شده به عنوان تعمیمی بر برآوردگر لیو اصلاح شده لی و یانگ (۲۰۱۲)، معرفی شد و خواص آن بررسی شد. در این راستا، در مطالعات شبیه‌سازی و واقعی برتری برآوردگر جدید پیشنهادی، بر پایه کارایی نسبی، مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به تصادفی بودن ماتریس پارامترهای اریبی، برآوردگر ارائه شده از کارایی نسبتاً خوبی برخوردار بود.

تقدیر و تشکر

نویسندگان مقاله از پیشنهادات داوران و ویراستار محترم مجله، که موجب رفع ایرادات و کمک به روان بودن مقاله شد، نهایت تقدیر و تشکر را دارند.

مراجع

حاجی باقری ف.، راسخ ع. ر. و آخوند م. ر.، (۱۳۹۳)، تشخیص نقاط پرت در مدل رگرسیونی لیو، مجله علوم آماری، ۸، ۳۱-۱۹.

Akdeniz, F. and Kaciranlar, S. (1995). On the Almost Unbiased Generalized Liu Estimator and Unbiased Estimation of the bias and MSE., *Communications in Statistics-Theory and Methods*, **24**, 1789-1797.

Li, Y. and Yang, H. (2012), A New Liu-type Estimator in Linear Regression Model, *Statistical papers*, **53**, 427-437.

Liu, K. J. (1993). A New Class of biased Estimate in Linear Regression, *Communications in Statistics-Theory and Methods*, **22**, 393-402.

Liu, K. J. (2003). Using Liu Type Estimator to Combat Multicollinearity, *Communications in Statistics-Theory and Methods*, **32**, 1009-1020.

Montgomery, D. C. and Peck, A. E. (1992), *Introduction to Linear Regression Analysis*, New York, John Wiley.

Stein, M. C. (1956). Inadmissibility of the Usual Estimator Fort he Mean of a Multivariate Normal Distribution, *Proceedings of the third Berkeley Symposium on Mathematical Statistics and Probability*, **1**, 197-206.

Swindel, BF. (1976), Good Ridge Estimators Based on Prior Information, *Communications in Statistics-Theory and Methods*, **5**, 1065-1075.

برآوردگر جدید لیو ۳۹۴

Woods, H., Steinour, H. H. and Starke, H. R. (1939), Effect of Composition of Portland Cement on Heat Evolved During Hardening, *Industrial Engineering and Chemistry*, **24**, 1207-1241.